

KESKKONNAAMET

Bert Holm
Riigimetsa Majandamise Keskus
bert.holm@rmk.ee

Teie 12.09.2024

Meie 18.09.2024 nr 7-11/24/18892-2

Ohtlike puude raie Luidja maastikukaitsealal

Austatud Bert Holm

Esitasite Keskkonnaametile kooskõlastamiseks looduskaitsetöö lähteülesande, mis käsitleb Hiiumaa vallas Paope külas Putkaste metskond 32 kinnistul¹ asuvate ohtlike puude raiet.

Lähteülesande kohaselt planeeritakse langetada maantee läheduses 20 tormis tee poole viltu vajunud või ära kuivanud puud. Luidja maastikukaitsealal, Heltermaa-Kärdla-Luidja maantee servas on mitmeid surnud puid (peamiselt lepad) ja ka mõned tee poole viltu vajunud elusad puud (peamiselt kuused), mis on sõidukitele ja jalakäijatele ohtlikuks muutunud ja tuleb ohu ennetamiseks langetada. Langetatud puitmaterjal (tüved ja oksad) paigutatakse maastikukaitsealale metsa alla. Maantee serva ja kaitseala piiri vahele niidetavale alale puitu jätta ei ole lubatud. Langetustöö tuleb vältida kasvavate puude vigastamist, et mitte tekitada uusi nõrgestatud puid. Metsa langetatud tüved tuleb jätta metsa alla - ei ole vajalik tüvede järkamine ja laasimine. Kui metsa suunas langetada ei ole võimalik, siis tuleb maantee poole langetatud puud teisaldada metsa alla. Tee poole langetatud puid on lubatud tükeldada ja laasida kui neid ei ole võimalik metsa teisaldada tervikuna. Võimalusel jätta püsti jämedate puude tüükaid 2-5 m kõrgusena (elupaigad tüügastega seotud liikidele).

Raiutavad puud asuvad Luidja maastikukaitseala² Luidja sihtkaitsevööndis. Luidja maastikukaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta unikaalset liivaluidetel kasvavat sanglepapuistut ja Loodusdirektiivi³ I lisas nimetatud elupaigatüüpe.

Luidja maastikukaitsealal on lubatud olemasolevate ehitiste hooldustööd⁴.

Ehitusseadustiku kohaselt hõlmab ehitise korrashoid toiminguid, mille eesmärk on säilitada või taastada seisund, mille korral ehitise säilitab oma toimivuse ja kasutatavuse ning vastab ehitise kavandatud otstarbe täitmiseks esitatud tingimustele⁵. Lisaks ehitusseadustikus käsitletud töödele võivad hooldustööd olla ka mitteehtuslikud, nt puittaimestiku raie teeservadest.

¹ Katastritunnus 39201:002:0610

² Vabariigi Valitsuse 18.11.2010 määrus nr 159 „Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi *kaitse-eeskiri*)

³ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50)

⁴ Kaitse-eeskiri § 5 lg 1 p 3

⁵ Ehitusseadustik § 6

Raiutavad puud jäävad alale, kus on inventeeritud Luidja maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks seatud elupaigatüübid metsastunud luited (Natura kood 2180) ja rohundirikkad kuusikud (kood 9050). Lähteülesande alal on registreeritud kolme II kaitsekategooria nahkhiireliigi - pargi-nahkhiire (*Pipistrellus nathusii*), veelendlase (*Myotis daubentonii*) ja põhja-nahkhiire (*Eptesicus nilssonii*) leiukohad. Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmise ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal keelatud⁶. Eesti looduse infosüsteemi andmetel on tegemist nahkhiirte toitumisala ja suvise varjupaigaga, **kus tuleb raiet teha väljaspool nahkhiirte sigimisperioodi, mis kestab 1. maist kuni 15. augustini.**

Alale jäävad III kaitsekategooria taimeliikide harilik ungrukold (*Huperzia selago*) ja pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*) elupaigad. III kaitsekategooria taimede hävitamine ja loodusest korjamine on keelatud ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas⁷.

Raiutavate puude näol on tegemist kuivanud, vigastatud, murdunud või tee poole kaldu olevate puudega. Nende puude raie on vajalik Heltermaa-Kärdla-Luidja tee ohutuks kasutamiseks ning see ei ohusta Luidja sihtkaitsevööndi seisundit ega kaitse-eesmärgi saavutamist. Tegevus ei häiri oluliselt nahkhiiri, kui raie teostatakse väljaspool sigimisperioodi ning ohtlike puude raie ei ohusta kaitsealuste taimeliikide säilimist selles elupaigas.

Keskkonnaamet on seisukohal, et lähteülesandes toodud 20 puu raie puhul on tegemist olemasoleva tee hoolduseks vajaliku tööga, mis on kaitse-eeskirjaga lubatud tegevus.

Tööde teostamisel tuleb arvestada looduskaitseseaduse § 55 lõikega 6¹, mille kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Enamike lindude peamine pesitsusperiood kestab 15. aprillist kuni 15. juulini, kuid mitmete õönelindude pesitsusperiood algab juba märtsi keskpaigas. Kuna Luidja maastikukaitsealal olev puistu ja ka mõned raiutavad puud võivad olla sobilikud õönelindude pesitsemiseks ja alal on registreeritud kaitsealuste nahkhiirte leiukohad, siis ettevaatusprintsipiist lähtudes peame oluliseks vältida raieid alates 15. märtsist kuni 15. augustini.

Keskkonnaametil puuduvad vastuväited ohtlike puude raiele Putkaste metskond 32 katastriüksusel vastavalt esitatud lähteülesandele ja selles toodud tingimustele. Raiet ei ole lubatud teha lindude pesitsusperioodil, mis kestab 15. märtsist kuni 15. augustini.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meeli Kesküla
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Maris Pertel 5902 8703
maris.pertel@keskkonnaamet.ee

⁶ Looduskaitseseadus § 55 lg 6

⁷ Looduskaitseseadus § 55 lg 8